

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová okres Plzeň-
sever**

Trnová 222, 330 13 Trnová

Identifikátor školy: 600 071 235

Termín konání inspekce: 15., 16., 17., 22., 25. a 29. listopadu 2004

Čj.:	d4-1001/05-5120
Signatura:	od4ay109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová okres Plzeň-sever je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Obec Trnová se sídlem 330 13 Trnová 181. Škola má čtyři součásti. Inspekce probíhala v součásti Mateřská škola, kontrola také v součásti Jídelna mateřské školy. Výstup z kontroly školní jídelny je obsažen v protokolu. Mateřská škola je trojtřídní, dvě třídy jsou umístěny v samostatné budově, třetí, speciální třída, je zřízena ve vedlejší budově základní školy. Kapacita předškolního zařízení je 60 dětí. Pro školní rok 2004/2005 je zde zapsáno 59 dětí. Specifikem je větší podíl dětí z místního dětského domova. Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole probíhá podle doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č. j. 14 132/01-22, vydalo MŠMT, květen 2001).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení personálních a materiálních podmínek, průběhu a výsledků spontánních a řízených činností v mateřské škole ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy zajišťuje pět pedagogických pracovníků včetně vedoucí učitelky. Z toho čtyři pracují v běžných třídách na plný úvazek. Rozvrh jejich přímé výchovné práce je optimálně řešen vzhledem k podmínkám mateřské školy. Umožňuje zejména individuálně či skupinově pracovat s dětmi umístěnými v dětském domově. Jedna učitelka zajišťuje polodenní provoz speciální třídy a má zkrácený pracovní úvazek (0,605). Zvláště speciální třídy pro děti s více vadami je skutečnost, že všech šest dětí zde zařazených pochází z dětského domova, kde se také stravují. Proto je činnost této třídy časově omezena (7:45 – 11:30).

Pedagogické pracovnice se pravidelně dále vzdělávají, nabídka a četnost navštívených seminářů plně odpovídá potřebám zařízení. Dvě učitelky mají odbornost rozšířenou studiem speciální pedagogiky na Západočeské univerzitě. Pro samostudium je využívána kvalitní odborná literatura.

Organizační řád vydaný ředitelem subjektu vymezuje strukturu řízení mateřské školy. Veškeré kompetence má delegovány zástupkyně ředitele pro předškolní výchovu. Ředitel je pravidelně informován o činnosti předškolního zařízení při běžném denním styku a na jednání pedagogické rady. Chod mateřské školy je funkční, plně přizpůsoben jejím podmínkám. Z předložené dokumentace (Vnitřní řád MŠ, Delegování pravomocí učitelek MŠ, Rozvrh pracovní doby) vyplývají jasné informace zaměstnancům i rodičům, ze kterých jsou zřejmé jejich povinnosti i práva.

K úspěšnému chodu předškolního zařízení přispívá pravidelná kontrolní činnost, která se týká všech oblastí (vedení dokumentace, činnost školní jídelny, provozní záležitosti). Menší efektivitu však vykazuje hospitační činnost vedoucí učitelky, která je málo četná a není zatím zaměřena na inovaci metod a forem práce učitelek.

Hodnocení zaměstnanců mateřské školy je prováděno dle stanovených kritérií. Je dostatečně motivující, což se projevuje v množství nadstandardních aktivit zařízení. Neposkytuje však adekvátní tlak na modernizaci odborné práce.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce vykazují převahu pozitivních zjištění a byly hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova mateřské školy je patrová. V přízemí jsou umístěny šatny dětí a školní kuchyně. Třídy se nacházejí v prvním patře. Každá má k dispozici dvě místnosti: jednu se stolky, druhou s kobercem pro hru na zemi. Prostorové podmínky umožňují uspokojit potřebu volného pohybu i hry v tzv. herních koutcích. Speciální třída pracuje v jedné malé místnosti, která vzhledem k počtu zapsaných dětí (6) a omezené délce provozu postačuje. Prostorná školní zahrada umožňuje dostatečné sportovní a rekreační vyžití dětí. Je bohatě vybavena staršími kovovými prvky, z nichž některé však již neodpovídají hlediskům bezpečnosti a budou dle finančních možností postupně nahrazovány novými. Třídy jsou vybaveny standardní nabídkou průběžně obnovovaných hraček a pomůcek. V přiměřeném množství jsou k použití výtvarné potřeby, hudebniny, dětské knihy, audiovizuální technika. Podnětně působí zejména nová kuchyňka či sedací nábytek. Celková estetická úroveň tříd však není vysoká. Způsobuje to převažující starší vybavení, ale zejména málo tvořivá výzdoba z prací učitelek, komerčních výrobků či nevkusných umělých květin. Chybí koncepčnost výzdoby, větší podíl nápaditých dětských prací, přírodnin apod. Ty jsou naopak hojně vystaveny v prostorách vchodu do mateřské školy.

Vedoucí učitelka má stanoven plán postupné obnovy zařízení a vybavení mateřské školy, který se jí ve spolupráci s ředitelem subjektu a zřizovatelem daří plnit.

V mateřské škole jsou výchovně-vzdělávací práci vytvořeny dobré podmínky. Umožňují plnit stanovený program.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Stanovuje dlouhodobé záměry, které plně odpovídají podmínkám zařízení. Prioritami je oblast výchovy ke vztahu k životnímu prostředí, rozvoj jazykových dovedností a zejména posilování sociálních dovedností. Snahou je také vyrovnávat citový handicap dětí z dětského domova.

Třídní programy jsou zaměřeny na specifické cíle. Zatím málo pracují s hlubší provázaností jednotlivých činností tak, aby téma bylo postupně a smysluplně rozvíjeno a gradováno. Někdy převažuje didaktický pohled nad žádoucí preferencí prožitkového učení.

Vedení povinné dokumentace je řádné. Dostatečně je z ní patrné naplňování zvoleného výchovně-vzdělávacího programu. Ochrana dat a důvěrných informací o dětech je zajištěna.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je pravidelně analyzován. Vyhodnocují se podmínky školy, její program včetně ekologického zaměření, výsledky dětí a nadstandardní aktivity. Na základě zjištění se stanovují priority pro další školní rok. Způsob hodnocení je proto funkční. Sebereflexe učitelek zatím není realizována.

Organizace dne v mateřské škole je převážně přizpůsobena potřebám dětí, jejich možnostem a schopnostem. Pro hru je vytvořen odpovídající prostor. Dostatečně dlouhý pobyt venku umožňuje pohybové vyžití i otužování. Zájemcům je umožněn tzv. nespavý režim. Rezervy byly zjištěny při podávání přesnídávek, kdy činnost někdy nebyla plynulá a vedla k prostojům. Děti byly převážně obsluhovány učitelkami, čímž nebyl dán odpovídající prostor ke zvyšování jejich samostatnosti. Naopak v tzv. režimových momentech, např. při hygieně či

oblékání v šatně byl rozvoj samostatnosti podporován. Pozitivní je rovněž možnost volného pohybu dětí v obou třídách dle jejich potřeby.

V průběhu inspekční činnosti bylo v celé mateřské škole patrné příznivé klima. Učitelky s dětmi jednaly vlídně a poskytovaly jim dostatečnou oporu.

Rodičům dětí, stejně jako zástupcům z dětského domova jsou pravidelně poskytovány informace a je jim umožněn vstup do mateřské školy dle zájmu. Organizovány jsou také četné veřejné aktivity.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Hospitace proběhly ve dvou třídách. Činnost speciální třídy nebyla sledována.

Efektivní překrývání služeb učitelek bylo patrné pouze v jedné třídě.

Spontánní činnosti

Kvalita spontánních činností byla v jednom případě negativně ovlivněna nízkým počtem přítomných dětí. Přes podporující snahu se učitelce nepodařilo vyvolat zájem o smysluplnou delší hru s bohatou vzájemnou komunikací. Děti si převážně hrály tzv. vedle sebe, nespolupracovaly a poměrně brzy ztrácely o činnost zájem. Výsledky jejich práce (skládačky, stavebnice) nebyly dále využity pro zvýšení prožitku ze hry. Chybělo také celkové společné zhodnocení herních činností. Pozitivem byla závěrečná nápaditá činnost korespondující s týdenním tématem, která děti motivovala k následujícím řízeným aktivitám. Ve druhé třídě, díky velmi podnětnému prostředí se silným citovým akcentem, se podařilo rozvinout vysoce kvalitní spontánní aktivity. Děti měly možnost pestrého výběru tvořivých činností. Výtvary pak uplatňovaly pro dotvoření herního prostředí či jako prostředek hlubokého ponoření se do herních rolí. Díky tomu se všechny děti plně realizovaly, bohatě uplatnily svoji tvořivost i fantazii a dostaly prostor ke spolupráci a kvalitní komunikaci.

Spontánní činnosti byly jednou hodnoceny jako průměrné, jednou jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Sledovány byly aktivity pracovní včleněné do spontánních činností (stříhání, lepení, navlékání), realizované skupinově, a činnosti frontální. V obou třídách bylo patrné plynutí zvoleného tématu s různou intenzitou prožitku dětí. V jednom případě převažoval didakticky vedený záměr, který zamezil lehkosti, hravosti a vedl spíše k pasivnímu přijímání poznatků. Otázky kladené učitelkou nepodporovaly rozvoj komunikačních dovedností. Děti odpovídaly jen jednoslovně, nebyly podporovány v přemýšlení, hledání různých řešení apod. Motivace k pracovní činnosti nebyla dostatečně podnětná a vedla k šablonovitým výsledkům. Zajímavé nápady učitelky (např. činnost s přírodninami) nebyly promyšlené do té míry, aby z nich bylo možno vytěžit bohatší prožitky, prostředky přirozeného učení či řešení problémů. Negativem byla rovněž nepřiměřená délka řízených aktivit. Činnost tak plně neodpovídala hlediskům tvořivě vedeného předškolního vzdělávání. Pozitivem bylo velmi vlídné a trpělivé jednání učitelky, prvky humoru a pestrost jednotlivých nabízených aktivit.

Činnosti realizované v druhé třídě byly více zaměřeny na prožitek, fantazii a vlastní dětskou aktivitu. Efektivně byly využity různé pomůcky, nabídka aktivit byla pestrá a nápaditá. I zde se však učitelce místy nepodařilo děti více podnítit ke kvalitní komunikaci a hlubšímu ponoření se do realizovaného příběhu. V této třídě však byly více patrné progresivní prvky načerpané při sebevzdělávání učitelek.

Celkově byly řízené činnosti realizovány na dobré úrovni.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Mateřská škola výrazným způsobem poskytuje podmínky k rozvoji sociálních dovedností.

V průběhu inspekce byly plně uspokojovány pohybové potřeby dětí. Pravidelným zařazováním rozličných pracovních činností je vhodným způsobem podporován rozvoj jemné motoriky.

Až na výjimky byl vytvářen odpovídající prostor k rozvoji samostatnosti a zodpovědnosti. Pravidla chování a jednání jsou stanovena a vesměs respektována.

Slabší je úroveň jazykových dovedností. Nadstandardně mateřská škola organizuje individuální logopedickou péči. Ne vždy však bylo v průběhu výchovně-vzdělávacích činností učitelkami podporováno bohaté dětské vyjadřování.

V prožitkově orientovaných činnostech děti prokazovaly vysokou úroveň fantazie a představivosti. Dokázaly výrazně projevovat své pocity.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Posouzením všech sledovaných ukazatelů, tedy plánování, motivace, účinnosti metod a forem práce, komunikace, interakce a hodnocení, byla výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy souhrnně hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 91/2000, vydal Školský úřad Plzeň-sever dne 21. února 2000 s účinností od 1. února 2000
2. Zřizovací listina, vydala Obec Trnová s účinností od 1. července 1995, včetně přílohy čj. 1/99 ze dne 7. července 1999, Zřizovací listina pro speciální třídu pro děti s více vadami, vydal ředitel subjektu, platná pro školní rok 2004/2005
3. Pověření k zastupování ředitele školy v oblasti předškolní výchovy ze dne 11. října 1999
4. Pracovní náplň učitelky pověřené řízením mateřské školy, pracovní náplně ostatních zaměstnanců mateřské školy, Rozvrh přímé výchovné práce učitelek
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. září 2004
6. Povolení výjimky z počtu dětí v mateřské škole ve školním roce 2004/2005, vydal ředitel subjektu se souhlasem zřizovatele i krajského úřadu
7. Organizační řád, Vnitřní řád mateřské školy – platné pro školní rok 2004/2005
8. Přihlášky do mateřské školy, Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení, Oznámení o zařazení do speciální třídy – platné pro školní rok 2004/2005
9. Rozhodnutí o odkladu školní docházky (2 děti) – vydal ředitel pro školní rok 2004/2005
10. Evidenční listy, Přehled docházky dětí ve školním roce 2004/2005
11. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004, Analýza školního roku 2003/2004
12. Školní vzdělávací program, třídní vzdělávací programy 1. a 2. třídy
13. Přehled výchovné práce 1. a 2. třídy ve školním roce 2004/2005
14. Plán hospitační činnosti, Zápisy z hospitací od školního roku 2003/2004, Sešit kontrol
15. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad od školního roku 2003/2004
16. Přehled dalšího vzdělávání učitelek od školního roku 2003/2004
17. Doklady odborné a pedagogické způsobilosti učitelek mateřské školy

ZÁVĚR

Vzhledem k sociálnímu složení skupin je pedagogická práce v této mateřské škole obtížnější než jinde. Vedoucí učitelce se však podařilo upravit provoz zařízení tak, aby se všem dostalo odpovídající individuální péče a co nejvíce se u dětí z dětského domova kompenzovala chybějící rodinná péče. Záměry výchovně-vzdělávací práce se prokazatelně daří naplňovat. K tomu dopomáhá i dobré materiálně-technické zázemí mateřské školy. V této oblasti je rezervou nápaditější a podnětnější výzdoba tříd.

Ve vedení výchovně-vzdělávacích činností převažovala vlná a radostná atmosféra. Vhodným způsobem se učitelkám dařilo včlenit některé pracovní aktivity do činností spontánních, čímž byla uspokojena dětská tvořivost. Pozitivním jevem je skutečnost, že se učitelky snažily o realizaci integrovaných výchovných složek. Tam, kde byly činnosti postavené na prožitku, se dařilo rozvíjet přirozené formy učení. Někdy však tuto snahu brzdila přetrvávající orientace na specifické cíle, což učitelku vedlo k nežádoucím didaktizujícím metodám. Rezervy jsou patrné ve stimulaci řečových projevů dětí a ve výraznějším uplatňování progresivních metod a forem odborné práce.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis	Razítko
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.	

V Plzni dne 4. ledna 2005

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 1. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Josef Kraus

Kraus J. v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	20. ledna 2005	d4-1001/05-5120
Zřizovatel	20. ledna 2005	d4-1001/05-5120
Obec s rozšířenou působností	20. ledna 2005	d4-1001/05-5120

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.